

Таким чином, арт-терапевтична робота, а особливо дитячий малюнок наділений діагностичними, психотерапевтичними, корекційними та виховними можливостями. Малювання, в свою чергу, можна розглядати як соціальну техніку збалансованості внутрішнього стану фізичних, психічних та емоційних якостей в розвитку дитини.

Список використаних джерел

1. Ільченко І. С. Арт-терапія : навчальний посібник для студентів. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 150 с
2. Сорока О. В. Арт-терапія – інноваційна педагогічна технологія для роботи з молодшими школярами. 2013. С. 82–85.
3. Тарарина Е. Практикум по арт-терапії в роботі с дітьми. Елена Тарарина Киев, 2018. 256 с.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Герасимова І. В.

Бардадим О. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

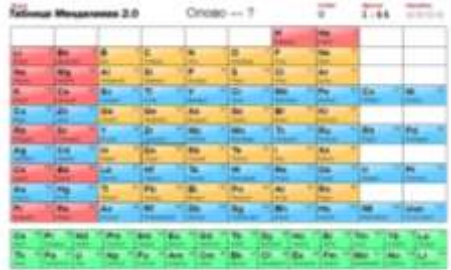
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

За останні 50 років людство досягло значних досягнень у передачі інформації. У 1960-х роках вперше було запропоновано використовувати передачу інформації у вигляді світла (точніше фотонів) через скловолокно[1]. Оптико-волоконний кабель має важливе значення, оскільки він з'єднує між собою всі континенти та сотні мільйонів комп'ютерів, що збільшує пропускну здатність передачі інформації. Спочатку використовувався оптико-волоконний кабель ТАТ-8 (швидкість становила 20 мегабайт на секунду[2]), який технічно сприяв розвитку Інтернету, що вплинуло на практичну реалізацію ідей про браузері і HTML Т. Бернерса-Лі. З розвитком технологій і збільшилася пропускну здатність кабелів. Найсучасніший кабель Dunant[3-4], що був прокладений в 2020 році компанією Google, може передавати інформацію 300 терабайт на секунду, це приблизно в мільйон раз швидше, ніж кабель ТАТ-8.

На даний момент важко уявити, що сучасне суспільство може існувати без мережі Інтернет. Користувачі всесвітньої павутини, коли заходять на сторінки браузера чи соціальних мереж не уявляють, що існують спеціальні терміни, які на пряму пов'язані з мережею Інтернет. До них відносять: веб-сервер, веб-сторінка(інтернет-ресурс), веб-браузери. Інтернет-ресурси є важливою частиною сьогоденної всесвітньої мережі. Існує велика кількість веб-сторінок серед яких – освітні ресурси. Не менш важливим завданням є використання освітніх ресурсів у педагогічній діяльності. Студенти, які навчаються за педагогічним напрямом із спеціалізацією природничі науки, повинні вміти володіти цифровими компетентностями (робота з інтернет-ресурсами і їх практичне застосування у своїй діяльності). Наведемо алгоритми роботи з деякими інтернет-ресурсами для майбутніх вчителів з хімії.

За навчальною програмою з хімії за 7 клас[5], вивчається тема «Хімічні елементи, їхні назви і символи...». Вона є вагомим і водночас складним для того, щоб учні засвоїли її і тому для більш ефективного засвоєння використовують освітні інтернет-ресурси. Це можливо зробити за допомогою інтернет-ресурсу (<http://www.xumuk.ru>). В таблиці 1 наведенні алгоритм використання інтернет-ресурсу.

Актуалізація опорних знань з теми

№	Алгоритм	Візуалізація процесу
1	Відкрити інтернет-ресурс http://www.xumuk.ru/igra_tm	
2	Вказати один з параметрів гри: 1) охоплення елементів (вся таблиця, прості елементи, верхня частина); 2) «шукати за» (атомною масою; назвою та символікою хімічного елемента). Щоб розпочати гру необхідно натиснути на команду «нова гра».	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: left;"> <p>Охват элементов</p> <p>☐ Самые простые</p> <p>☐ Верхняя часть</p> <p>☒ Вся таблица</p> </div> <div style="text-align: left;"> <p>Искать по</p> <p>☒ Названию</p> <p>☐ Обозначению</p> <p>☐ Атомной массе</p> </div> </div>
3	Суть обраної гри полягає у тому, щоб за 2 хвилини потрібно вказати найбільше хімічних елементів назви яких будуть з'являтися над таблицею.	

За навчальною програмою з хімії за 7 клас[5], вивчається тема «Ознайомлення з Періодичною системою хімічних елементів» вчитель використовує інтернет-ресурс (<http://www.rsc.org/periodic-table>), що є інтерактивною Періодичною системою хімічних елементів. В таблиці 2 наведений алгоритм використання інтернет-ресурсу.

Таблиця 2.

Класифікація хімічних елементів (метали та неметали)

№	Алгоритм	Візуалізація процесу
1	Відкрити інтернет-ресурс (http://www.rsc.org/periodic-table) У ньому демонструють хімічні елементи, які поділяють на металічні та неметалічні.	
2	Знайти у таблиці Non-metal і натиснути на цю позначку. В результаті виконанної команди повинні з'явитися всі неметалічні хімічні елементи	

3	<p>Для того, щоб відобразити металічні хімічні елементи виконуємо наступну команду. У вікні слід обрати позначку Metal і натиснути на неї. В результаті виконання команди повинні з'явитися всі металічні елементи.</p>	
---	--	--

Після цього учням пропонують різні вправи для закріплення відповідних знань.

Завдання.1. З даного ряду хімічних елементів *Si, C, Al, Na, H, He, Fe* виписати елементи, які відносяться до металічних та неметалічних. Перевірити правильну відповідь за допомогою алгоритму таблиці 2.

В таблиці 3 також наведений інший алгоритм використання інтернет-ресурсу (<http://www.rsc.org/periodic-table>)

Таблиця 3.

Формування уявлень поняття про групи та періоди

№	Алгоритм	Візуалізація процесу
1	<p>Відкрити інтернет-ресурс (http://www.rsc.org/periodic-table)</p> <p>Натиснути на позначку Groups 1 і у Періодичній системі відобразиться задана група, яка забарвлюється у відповідний колір.</p>	
2	<p>Для того, щоб відобразити період виконуємо натискання на Periods 1 2 і заданий період забарвлюється у відповідний колір.</p>	
3	<p>При ознайомленні з таблицею, можна також звернути увагу на «Лактаноїди» та «Актиноїди». Також можна задати запитання: «Що може бути спільного у розташуванні хімічних елементів у групі та періодах?» та інші запитання</p>	

Дану таблицю можна використовувати вчитель для перевірки знань учнів та самоперевірки вивченого матеріалу самого учня.

Завдання 2. З даного ряду елементів *H, He, Si, Fe, Na, Hg* виписати ті елементи, які розташовуються у другій групі та у четвертому періоді. Перевіримо правильну відповідь за допомогою веб-ресурсу (<http://www.rsc.org/periodic-table>), що буде відображатися на інтерактивній дошці

Отже, використовуючи інтерактивну Періодичну систему хімічних елементів майбутні вчителі повинні вміти застосувати інтернет-ресурси для навчальних цілей та допомагати учням в ігровій та інтерактивній формі засвоювати теоретичний матеріал.

Список використаних джерел

1. From the universe to the dataverse URL: <https://www.economist.com/technology-quarterly/2021/01/07/from-the-universe-to-the-dataverse>
2. TAT-8: The First Transatlantic Optical System URL: <https://www.spiedigitallibrary.org/conference-proceedings-of-spie/1174/0000/TAT-8-The-First-Transatlantic-Optical-System/10.1117/12.963235.full?SSO=1>
3. Trans-Atlantic - Submarine Networks URL: <https://www.submarinenetworks.com/trans-atlantic>
4. The dunant subsea cable, connecting the us and mainland europe, is ready for service URL: <https://cloud.google.com/blog/products/infrastructure/googles-dunant-subsea-cable-is-now-ready-for-service>
5. Навчальні програми 5-9 класів (2017 рік) URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

Берестова Н. А.

Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького

МІЖСОБИСТІСНІ СТОСУНКИ В СІМ'Ї ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА

Міжособистісні відносини – система установок, орієнтацій та очікувань членів групи щодо одне до одного, зумовлених змістом і організацією спільної діяльності цінностями, на яких ґрунтується спілкування людей.

Кожна сім'я містить у собі категорію спілкування та міжособистісних відносин серед членів сімей. У спілкуванні відбувається обмін інформацією та її інтерпретація, взаємне сприйняття, взаєморозуміння, співпереживання, формування симпатій чи антипатій, характеру взаємовідносин, переконань, поглядів, психологічний вплив, дозвіл протиріч, здійснення спільної діяльності. Таким чином, кожен з нас у своєму житті, взаємодіючи з іншими людьми, набуває практичні навички та вміння у сфері спілкування [7].

Життя в сім'ї неможливе без спілкування в ній, спілкування між чоловіком і дружиною, між батьками та дітьми у повсякденному житті. Контактів у сім'ї – це ставлення членів сім'ї один до одного та їх взаємодія, обмін інформацією, їхній духовний контакт. Спектр спілкування в сім'ї може бути дуже різноманітним. Крім бесід про роботу, домашнє господарство здоров'я, життя друзів і знайомих воно містить у собі обговорення питань, пов'язаних з вихованням дітей, мистецтвом, політикою тощо.

Кожен із способів родинного виховання, як показали результати проведених досліджень, впливає на емоційний стан дітей. Якщо доброзичливість і делікатність у спілкуванні батьків і дітей створює гарний настрій, додавши енергії, то наказовий стиль викликає у дітей образу, роздратування, зниження загального життєвого тону, подавленний настрій [1].

Від стилю спілкування залежать і виховні можливості сім'ї. Позитивні емоційні контакти дитини з батьками полегшують виховний вплив на неї, негативні ж, навпаки ускладнюють. Стиль спілкування в сім'ї впливає й на моральний розвиток дітей. Спілкування, засноване на повазі й довірі до дітей, сприяє формуванню в них почуття власної гідності, розвиває максимальну самостійність, доброзичливість.

Наказовий же стиль формує скритність, озлобленість, жорстокість, низький рівень людської гідності, безініціативність, звичку до сліпої підлеглості.

Негативні ефекти виховання в родині можуть бути наслідком не тільки негативних міжособистісних взаємин батьків і дітей, а й ненормованого розростання позитивних емоційних контактів між ними. Батьківська любов – це певний тип ставлення до дітей, що реалізується у формі позитивного емоційного спілкування.

За відсутності батьківської любові діти самі знаходять собі шлях визнання й привертання уваги: дорога на вулицю, де можна голосно кричати, бігати, падати, реготати, покурити тощо. Дитина сама обирає собі друзів й насолоджується радістю свободи. Адже таку атмосферу любові й дружби можна створити в будь-якій родині. Бенджамин Спок намагається наголосити на цьому у своїй книзі «Дитина і догляд за нею». Він пише: «Дітям найбільше у